

Nr 23

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag å kapitalbudgeten för budgetåret 1961/62, i vad avser utrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond

1:o) **Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten (bilaga 25, punkt 1, s. 1—5 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 3 januari 1961) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Regnéll* och *Braconier* väckt motion (II: 287), vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala som sin mening, att beskickningsbyggnader framgent bör i möjligaste mån uppföras gemensamt med något eller några av övriga nordiska länder.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 140 000 kronor.

För budgetåret 1961/62 erfordras i första hand ytterligare omkring 600 000 kronor för om- och tillbyggnad inom beskickningsanläggningen i *Madrid*.

För uppförande av en kanslibyggnad vid beskickningen i *Ankara* har 1959 och 1960 års riksdagar anvisat investeringsanslag å sammanlagt 700 000 kronor. Vissa ombyggnads- och iståndsättningsarbeten har föreslagits skola utföras inom den nuvarande sändebudsbostaden. För dessa arbeten torde erfordras högst 300 000 kronor.

För utredningar angående olika byggnadsföretag förutses 100 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen undersöker förutsättningarna för en nybyggnad i *Budapest*.

Kansliet för beskickningen i *Athen* är för närvarande inrymt i en förhyrd bostadslägenhet. Byggnadsstyrelsen utreder möjligheterna att anskaffa ändamålsenligare lokaler. Det har därvid visat sig, att inköp av lägenhet ur ekonomisk synpunkt ställer sig fördelaktigast.

Beträffande nybyggnadsfrågan i *Dublin* skall svenska staten på den år 1957 förvärvade tomten enligt gällande köpekontrakt påbörja nybyggnad före den 5 mars 1962. Den planerade nybyggnaden har tills vidare uppskjutits. Därest en förlängning av tidsfristen för arbetenas kontraktsenliga igångsättande inte kan erhållas, får övervägas, huruvida nybyggnad skall under nästkommande budgetår påbörjas eller om det blir nödvändigt att försälja tomten.

Även andra behov kan bli aktuella under det närmaste budgetåret.

1960 års riksdag har för *utförande av beskickningsanläggningar i Moskva och Stockholm* för budgetåret 1960/61, anvisat ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor. Innan arbetena på såväl den svenska anläggningen i Moskva som den sovjetiska i Stockholm avbröts som en följd av ett sovjetiskt tomteslut i april 1960, har för ifrågavarande ändamål förskottrats tillhoppa 1 000 000 kronor. På grund av den tidsförskjutning, som härav blir följden, har departementschefen under punkten 4, s. 7 och 8, anmält, att för budgetåret 1961/62 någon medelsanvisning inte behöver göras under förenämnda investeringsanslag.

Utskottet har vid granskning av de beräkningar, som ligga till grund för det nu äskade anslaget, funnit motiverat, att detsamma uppföres med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. Såsom förutsattes i 1952 års riksdagsbeslut i samband med det lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att inom ramen för anvisade medel inköpa, uppföra och iståndsätta fastigheter för utrikesrepresentationen bör Kungl. Maj:t jämväl för nästa års riksdag anmäla, vilka åtgärder som i här förevarande avseenden vidtagits under det närmast förflutna budgetåret.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om att Kungl. Maj:t under punkten 4 i propositionen anmält, att sovjetiska vederbörande den 5 april 1960 meddelat, att den tomt, som enligt svenskt-sovjetiskt regeringsavtal den 27 mars 1958 upplåtits för Sveriges beskickningsbyggnad i Moskva, icke längre kunde ställas till förfogande. Till följd härav har man från svensk sida ansett sig fritagen från förpliktelserna enligt förenämnda avtal. Detta medför, att för budgetåret 1961/62 någon medelsanvisning icke erfordras under investeringsanslaget till utförande av beskickningsanläggningar i Moskva och Stockholm.

De överväganden, som hittills ägt rum rörande gemensamma nordiska beskickningsfastigheter, ha, såsom i ärendet framhållits, icke lett till resultat. I likhet med motionärerna finner utskottet detta beklagligt. Uppenbarligen torde vissa fördelar — ej minst ur rationaliserings- och besparingssynpunkt — vara att vinna, därest samfällda beskickningsfastigheter i en eller annan

form komma till stånd. Denna fråga torde få ytterligare aktualitet vid den utökade utrikesrepresentation, som tillkomsten av nya statsbildningar särskilt på den afrikanska kontinenten kan komma att medföra. Utskottet har anledning förutsätta, att Kungl. Maj:t utan framställning från riksdagens sida alltfört ägnar denna fråga särskild uppmärksamhet och därvid prövar alla de möjligheter till samverkan mellan de nordiska länderna på detta område, som kunna yppa sig. Med hänsyn till det anförda torde den föreliggande motionen icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

- a) att riksdagen må till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor;
- b) att motionen II: 287 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

2:o) **Inköp av tomt för beskickningen i Washington.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 5 och 6) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

För närvarande disponeras som kansli för beskickningen i Washington den förutvarande sändebudsbostaden jämte annex, fastigheterna 2247—2249 R Street.

I 1960 års statsverksproposition anmäldes, att frågan om anskaffning av för beskickningens verksamhet rationellt ordnade kanslilokaler aktualiserats.

Genom av byggnadsstyrelsen verkställd utredning konstaterade bristfälligheter i de nuvarande kanslifastigheterna medför, att en nybyggnad aktualiserats tidigare än vad som förut beräknats. Styrelsen har tillsammans med beskickningen verkställt vissa förberedande undersökningar i tomtrågan. Begränsat utbud av tomter och högst varierande priser gör att man måste räkna med att en relativt lång tid kan gå innan ett gynnsamt köptillfälle uppkommer. Departementschefen föreslår, att medel ställes till förfogande under nästkommande budgetår för köp av en tomt för beskickningen i Washington. Beräkningar beträffande inköpskostnaden för en dylik tomt är vanskliga att företaga. Departementschefen tillstyrker att för nästa budgetår anvisas 3 000 000 kronor.

Utskottet finner sig på av departementschefen anförda skäl böra tillstyrka, att medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisas för inköp av en tomt för beskickningen i Washington.

Utskottet hemställer,

- att riksdagen må till *Inköp av tomt för beskickningen i Washington* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

3:o) **Utrikesförvaltningens lånefond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 7), innebärande en utökning av ifrågavarande fond med 50 000 kronor till 325 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrikesförvaltningens lånefond* för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

Stockholm den 14 februari 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Axel Johannes Andersson, Thun, Bergman, Holmqvist, Bengtson, Fritz Persson, Ragnar Bergh och Lundström; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Malmborg, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, Ståhl, Nilsson i Göingegården, Andreasson, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Elmén och herr Andersson i Knäred.